

Allmän studieplan för doktorsexamen i praktisk filosofi

Studieplanen är fastställd av Humanistiska fakultetsstyrelsen vid Göteborgs universitet den 26 november 2015. Studieplanen kompletteras med följande dokument, tillgängligt på Humanistiska fakultetens hemsida (www.hum.gu.se).

Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten.

För universitetsgemensamma regler för forskarutbildning se *Regler för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet – Doktorandreglerna.*

Examensbenämning och ämnesbeskrivning

Examen avser doktorsexamen i praktisk filosofi. Praktisk filosofi behandlar frågor om normer, värderingar och ideologier. Till centrala forskningsområden hör moralfilosofi (etik), samhällsfilosofi (politisk filosofi och rättsfilosofi), religionsfilosofi och estetik.

1. Utbildningens mål

1.1 Allmänna nationella mål

Enligt examensordningen för doktorsexamen i Högskoleförordningen, Bilaga 2, är målen för doktorsexamen följande:

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och

formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

– med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning lämna ett väsentligt bidrag till kunskapsutvecklingen,

– visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med det vetenskapliga samhället och samhället i övrigt,

– visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

– visa förutsättningar för att inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

– visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

– visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

1.2 Ämnesspecifika och kompletterande mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

– visa en utökad och fördjupad medvetenhet om den praktiska filosofins metoder och tillämpningsområden

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

– visa förmåga att självständigt bedriva forskning inom praktisk filosofi

– visa förmåga att planera och genomföra kurser på grundläggande och avancerad nivå inom flera av den praktiska filosofins områden.

– visa förmåga att planera och genomföra forskningsprojekt

– visa förmåga att framgångsrikt producera vetenskapliga publikationer

– visa förmåga att verka inom yrken som inbegriper avancerat utrednings-, berednings- och analysarbete inom offentlig eller privat verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

– visa fördjupad insikt om den praktiska filosofins möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och dess relation till övriga vetenskaper samt visa förmåga att kritiskt reflektera över den egna verksamheten i detta perspektiv.

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och

särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi krävs.

1. 30 högskolepoäng i praktisk filosofi på avancerad nivå, varav minst 15 högskolepoäng utgörs av ett självständigt arbete, eller motsvarande kunskaper.
2. sådana kunskaper i svenska och engelska som krävs för att tillgodogöra sig obligatoriska kursmoment samt aktivt delta i seminarier och liknande.

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi sker normalt i samband med institutionens utlysning av doktorandanställningar. För antagning fordras att finansieringen av forskarstudierna är säkerställd.

Urval bland sökande ska enligt Högskoleförordningens 7 kapitel ske med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar:

1. Uppsatser, självständiga arbeten (examensarbeten) och eventuella publikationer. Dessa bedöms utifrån följande fem kvalitetskriterier, där de två sistnämnda väger tyngst: Adekvat ämnesavgränsning och relevant frågeställning, adekvat disponering av ämnet och strukturering av uppsatsen, adekvat språkbehandling och formalia, vetenskaplig kvalitet, självständighet.
2. En projektskiss om maximalt 2 500 ord i vilken den sökande anger ett forskningsområde han/hon skulle vilja utveckla, motiverar dess relevans samt diskuterar vilka teorier, metoder och material som kan bli aktuella. Projektskissen bedöms utifrån följande fyra kriterier: om skissen visar förtrogenhet med tidigare och aktuell forskning inom området, om frågeställningarna är fruktbara och förankrade i aktuell forskning, om skissen bedöms vara realistisk med avseende på genomförbarhet inom utbildningen på forskarnivå samt om skissen gör troligt att den sökande kan ge ett värdefullt bidrag till forskningen inom området. Projektskissen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges.
3. Andra dokument såsom exempelvis rekommendationsbrev.

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Antagningen kan förutom granskning av insänd meritering även innefatta intervjuer. Beslut om antagning fattas av prefekten efter beredning

på institutionen.

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i Studieplan för licentiatexamen i praktisk filosofi är uppfyllda.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand, dels av eget forskningsarbete vilket ska leda fram till en vetenskaplig avhandling.

Doktoranden ska delta kontinuerligt och aktivt i seminarieverksamhet inom ramen för sin utbildning. Doktoranden ska även delta i institutionens gemensamma verksamheter, om inte särskilda skäl föreligger.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 90 högskolepoäng

Metod, pedagogik och forskningens hantverk (15 hp). Momentet innefattar:

- a) högskolepedagogik 1, baskurs, 5 hp,
- b) undervisning under handledning samt biträdande vid handledning av uppsatser,
- c) verbal och visuell presentationsteknik,
- d) akademisk skrivkonst,
- e) publiceringsprocessen,
- f) orientering och fördjupning i vetenskaplig metodik,
- g) forskningsetik och ansvar.

Den högskolepedagogiska baskursen om 5 högskolepoäng bör genomgåas det första forskarutbildningsåret.

Specialisering i praktisk filosofi (30 hp). Momentet innefattar fördjupning inom ett eller två praktisk filosofiska problemområden. Det närmare innehållet bestäms i samråd med handledare och dokumenteras i den individuella studieplanen.

Fördjupad orientering i filosofi (30 hp). Momentet innebär att doktoranden fördjupar eller breddar sina kunskaper inom minst tre olika filosofiska problemområden. Innehållet bestäms i samråd med handledare och dokumenteras i den individuella studieplanen

Fördjupad orientering utanför praktisk filosofi (15 hp). Momentet innebär att doktoranden fördjupar eller breddar sina kunskaper i något eller några ämnen utanför den praktiska filosofin som kan relateras till detta ämne och/eller doktorandens forskningsinriktning. Exempelvis kan här väljas kurser i teoretisk filosofi, logik, lingvistik, vetenskapsteori, idéhistoria, statskunskap, psykologi, biologi, medicin, mm. Ämnen väljs i samråd med examinator.

Om en doktorand önskar tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning ska detta särskilt anges i den individuella studieplanen (se 6.1).

Moment eller delar av moment som är förlagda utanför institutionen examineras i form av att

därtill hörande kursfordringar uppfylls. Övriga moment examineras i sådana former som bedöms lämpliga av handledare eller annan examinator, t.ex. skriftliga prov eller hemuppgifter, seminarieaktivitet, och/eller praktiska didaktiska övningar. I de fall kurs eller del av kurs examineras i form av seminariedeltagande eller praktisk övning ska examinator tillse att doktorandens prestation tydligt dokumenteras i den individuella studieplanen. Vid något tillfälle ska examinationen ske genom att doktoranden, eventuellt i samarbete med senior forskare, författar en vetenskaplig artikel avsedd för publicering och/eller en presentation avsedd för vetenskaplig konferens.

4.2 Avhandling

Avhandlingen omfattar 150 högskolepoäng. Den kan utformas som en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Licentiatuppsats kan ingå som en del i en doktorsavhandling, antingen i omarbetad eller oförändrad form.

Doktoranden förväntas avrapportera sitt avhandlingsarbete kontinuerligt. Detta sker i första hand vid något av institutionens seminarier.

Se vidare information i *Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten*

Doktorsavhandlingen försvaras vid en offentlig disputationsakt. Vid bedömningen av avhandlingen tas hänsyn till såväl dess innehåll som till försvaret. Avhandlingen bedöms med något av betygen godkänd och underkänd.

5.Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna ska vara anställd vid Göteborgs universitet, normalt vid den institution där doktoranden är placerad. Minst en av handledarna ska ha docentkompetens och minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning.

Doktoranden har rätt till handledning minst enligt den schablon som fastställts av fakultetsstyrelsen (se *Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten*).

Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

6. Individuell studieplan

I samband med antagningen upprättar doktorand och handledare, i samråd med doktorandexaminator, en elektronisk individuell studieplan, som ska fastställas senast inom två månader från studiernas påbörjande.

Den individuella studieplanen ska följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen ska tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

6.1 Tillgodoräknande

I samband med att den individuella studieplanen upprättas har en doktorand rätt att begära att få tillgodoräkna delar av tidigare godkänd utbildning på avancerad nivå eller forskarnivå. Poäng som utgör del av den allmänna eller särskilda behörigheten kan inte samtidigt räknas som poäng på forskarnivå utan måste ersättas med annan kurs. I övrigt gäller följande alternativ.

(i) En doktorand som på avancerad nivå med godkänt resultat genomgått en kurs som ingår i

de obligatoriska eller valfria kurserna på forskarnivå har rätt att begära att kursen ersätts med en annan kurs med samma omfång i den individuella studieplanen. Detta påverkar inte studietiden för doktorsexamen.

(ii) En doktorand som genomfört delar av sin forskarutbildning medan han eller hon varit antagen till studier på forskarnivå vid annat lärosäte eller i annat ämne har rätt att begära att dessa delar tillgodoräknas utan att ersättas med annat. Detta påverkar studietiden för doktorsexamen som reduceras i motsvarande omfattning.

6.2 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen ska innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

7. Övergångsbestämmelser

Doktorander som antagits före 1 januari 2016 kan, efter samråd med handledare och doktorandexaminator, hos prefekten begära att få gå över till denna studieplan. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.